IL-QORTI TAL-ĠUSTIZZJA
TAL-UNJONI EWROPEA

STQARRIJA GĦALL-ISTAMPA Nru 70/23
il-Lussemburgu, 4 ta’ Mejju 2023

Sentenza tal-Qorti tal-Ġustizzja fil-Kawża C-389/21 P | BĊE vs Crédit lyonnais

Il-Qorti tal-Ġustizzja tikkonferma r-rifjut tal-BĊE li jeskludi għall-finijiet tal-kalkolu tal-proporzjon tal-effett ta’ lieva ta’ Crédit lyonnais 34 % tal-iskoperturi tiegħu fuq il-Caisse des dépôts et consignations

Hija tannulla s-sentenza kuntrarja tal-Qorti Ġenerali li qabżet il-limiti tal-istħarriġ ġudizzjarju tagħha, billi ssostitwixxiet l-evalwazzjoni tagħha stess tar-riskju ta’ bejgħ f’sitwazzjoni diffiċli li Crédit lyonnais kienet esposta għalih, għal dik tal-BĊE

Crédit Lyonnais hija kumpannija pubblika b’responsabbiltà limitata inkorporata taħt id-dritt Franċiż u awtorizzata bħala istituzzjoni ta’ kreditu. Din l-istituzzjoni ta’ kreditu hija sussidjarja ta’ Crédit agricole SA u, abbażi ta’ dan, hija suġġetta għas-superviżjoni prudenzjali diretta tal-Bank Ċentrali Ewropew (BĊE).

Fil-5 ta’ Mejju 2015, Crédit agricole, f’isimha u f’isem l-entitajiet tal-grupp Crédit agricole, fosthom Crédit lyonnais, talbet lill-BĊE l-awtorizzazzjoni [1] li teskludi għall-finijiet tal-kalkolu tal-proporzjon tal-effett ta’ lieva l-iskoperturi għall-Caisse des dépôts et consignations (CDC), istituzzjoni pubblika Franċiża, li tirriżulta mid-depożiti mwettqa f’diversi kotba tat-tfaddil, li għandhom, skont il-leġiżlazzjoni Franċiża applikabbli, jiġu ttrasferiti b’mod obbligatorju liċ-CDC (iktar ’il quddiem it-“tfaddil irregolat”).

Id-deċiżjoni tal-24 ta’ Awwissu 2016, li permezz tagħha l-BĊE kien irrifjuta li jagħti lil Crédit agricole l-awtorizzazzjoni mitluba, ġiet annullata permezz ta’ sentenza tal-Qorti Ġenerali [2]. Wara din is-sentenza, Crédit agricole reġgħet ressqet quddiem il-BĊE t-talba tagħha għal awtorizzazzjoni sabiex teskludi l-iskoperturi għaċ-CDC. Permezz ta’ deċiżjoni tat-3 ta’ Mejju 2019 [3], il-BĊE awtorizzat lil Crédit agricole u lill-entitajiet li jifformaw parti mill-grupp Crédit agricole, bl-eċċezzjoni ta’ Crédit lyonnais, biex jeskludu mill-kalkolu tal-proporzjon tal-effett ta’ lieva l-iskoperturi kollha tagħhom għaċ-CDC. Min-naħa l-oħra, Crédit lyonnais ġiet awtorizzata teskludi biss 66 % minnu. Fid-deċiżjoni kkontestata, il-BĊE, billi qies li huwa kellu setgħa diskrezzjonali f’dan il-każ, applika metodoloġija li tieħu inkunsiderazzjoni tliet elementi, jiġifieri, il-kwalità tal-kreditu tal-amministrazzjoni ċentrali Franċiża, ir-riskju ta’ bejgħ f’sitwazzjoni diffiċli u l-livell ta’ konċentrazzjoni tal-espożizzjonijiet għaċ-CDC.

Ir-rikors ta’ Crédit lyonnais, intiż għall-annullament tad-deċiżjoni kkontestata sa fejn din irrifjutat li tawtorizza lil dan tal-aħħar jeskludi mill-kalkolu tal-proporzjon tal-effett ta’ lieva tiegħu l-iskoperturi kollha tiegħu għaċ-CDC, intlaqa’ mill-Qorti Ġenerali [4]. Konkretament, il-Qorti Ġenerali kkonstatat li l-motiv tad-deċiżjoni kkontestata bbażat fuq il-livell

[1] Previst fl-Artikolu 429(14) tar-Regolament (UE) Nru 575/2013 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tas-26 ta’ Ġunju 2013 dwar ir-rekwiżiti prudenzjali għall-istituzzjonijiet ta’ kreditu u d-ditti tal-investiment u li jemenda r-Regolament (UE) Nru 648/2012 (ĠU 2013, L 176, p. 1), kif emendat bir-Regolament Delegat tal-Kummissjoni (UE) 2015/62 tal-10 ta’ Ottubru 2014 (ĠU 2015, L 11, p. 37).

[2] Sentenza tat-13 ta’ Lulju 2018, Crédit agricole vs BĊE (T-758/16) – (ara ukoll Stqarrija għall-iStampa Nru. 110/18).

[3] Deċiżjoni ECB SSM-2019-FRCAG-39 (iktar ’il quddiem id-“deċiżjoni kontenzjuża”).

[4] Sentenza tal-14 ta’ April 2021, Crédit lyonnais vs BĊE (T-504/19, iktar ’il quddiem is-“sentenza appellata”).

ta' riskju ta' bejgħ f'sitwazzjoni diffiċli kien ivvizzjat b' "illegalità". Konsegwentement, hija qieset li ż-żewġ elementi l-oħra tal-metodoloġija applikata mill-BĊE ma setgħux iwasslu biex il-BĊE jirrifjuta, fid-deċiżjoni kkontestata, li jagħti lil Crédit lyonnais il-benefiċċju tal-esklużjoni għall-iskoperturi kollha ta' din l-istituzzjoni għaċ-CDC.

Adita bl-appell ippreżentat mill-BĊE, il-Qorti tal-Ġustizzja tannulla s-sentenza appellata u, billi tiddeċiedi definittivament il-kawża, tiċħad ir-rikors ta' Crédit lyonnais. Permezz tas-sentenza tagħha, il-Qorti tal-Ġustizzja tiċċara l-livell ta' stħarriġ eżerċitat mill-qorti tal-Unjoni fl-evalwazzjoni tal-legalità tad-deċiżjonijiet amministrattivi adottati mill-BĊE, meta dan igawdi minn marġni ta' diskrezzjoni wiesa'.

Il-kunsiderazzjonijiet tal-Qorti tal-Ġustizzja

Il-Qorti tal-Ġustizzja tfakkar li, sa fejn il-BĊE għandu setgħa diskrezzjonali wiesgħa fl-għażla jekk jagħtix jew le l-awtorizzazzjoni li jeskludi għall-finijiet tal-kalkolu tal-proporzjon tal-effett ta' lieva skoperturi li jissodisfaw ċerti kundizzjonijiet, l-istħarriġ ġudizzjarju li l-qorti tal-Unjoni għandha teżerċita fuq il-fondatezza tal-motivi tad-deċiżjoni tal-BĊE ma għandux iwassalha biex tissostitwixxi l-evalwazzjoni tal-BĊE b'dik tagħha. Dan l-istħarriġ huwa intiż li jiġi vverifikat li tali deċiżjoni ma tkunx ibbażata fuq fatti materjalment ineżatti u li ma tkunx ivvizzjata minn ebda żball manifest ta' evalwazzjoni jew użu ħażin ta' poter. F'dan ir-rigward, il-qorti tal-Unjoni għandha b'mod partikolari tivverifika mhux biss l-eżattezza materjali tal-provi invokati, l-affidabbiltà tagħhom u l-koerenza tagħhom, iżda għandha tistħarreġ ukoll jekk dawn il-provi jikkostitwixxux id-data kollha rilevanti li għandha tittieħed inkunsiderazzjoni sabiex tiġi evalwata sitwazzjoni kumplessa u jekk ikunux tali li jsostnu l-konklużjonijiet misluta minnhom. Fil-fatt, meta istituzzjoni jkollha setgħa diskrezzjonali wiesgħa, l-osservanza tal-garanziji proċedurali, li fosthom hemm l-obbligu tagħha li teżamina, b'reqqa u b'imparzjalità, l-elementi rilevanti kollha tas-sitwazzjoni inkwistjoni, hija ta' importanza fundamentali.

Il-Qorti tal-Ġustizzja tosserva li, billi wettqet l-evalwazzjoni tagħha tal-karatteristiċi tat-tfaddil irregolat u tal-effett kumulattiv tagħhom, il-Qorti Ġenerali qieset li l-livell ta' riskju ta' bejgħ f'sitwazzjoni diffiċli ma kienx għoli biżżejjed sabiex jiġġustifika r-rifjut tal-BĊE li jeskludi mill-kalkolu tal-proporzjon tal-effett ta' lieva l-iskoperturi kollha ta' Crédit lyonnais għaċ-CDC.

Issa, b'dan il-mod, minn naħa, il-Qorti Ġenerali ma kkontestatx il-konstatazzjonijiet tal-BĊE dwar il-karatteristiċi tat-tfaddil irregolat li wassluh biex jikkonkludi li dawn il-karatteristiċi ma kinux jippermettu li jiġi eskluż kompletament kull riskju li Crédit lyonnais jista' jkun obbligat jipproċedi għal bejgħ f'sitwazzjoni diffiċli. Dan japplika b'mod partikolari għall-konstatazzjonijiet tal-BĊE dwar il-likwidità qawwija tat-tfaddil irregolat fl-assenza ta' sistema legali li tillimita l-irtirar tiegħu kif ukoll l-obbligu għal Crédit lyonnais li jirrimborsa lid-depożitanti anki matul il-perijodu ta' aġġustament ta' għaxart ijiem bejn il-pożizzjonijiet ta' dan tal-aħħar u dawk taċ-CDC. Konsegwentement, ir-raġunament tal-Qorti Ġenerali ma jpoġġix indiskussjoni l-eżattezza materjali, l-affidabbiltà jew il-koerenza tal-elementi meħuda inkunsiderazzjoni fid-deċiżjoni kkontestata, u ma jistabbilixxix li dawn l-elementi ma jikkostitwixxux id-data rilevanti kollha li għandha tittieħed inkunsiderazzjoni mill-BĊE.

Min-naħa l-oħra, il-konklużjoni tal-Qorti Ġenerali li tgħid li l-informazzjoni meħuda inkunsiderazzjoni mill-BĊE ma kinitx ta' natura li tissostanzja l-konklużjonijiet misluta mid-deċiżjoni kkontestata tirriżulta mill-evalwazzjoni tagħha stess tal-livell ta' riskju ta' bejgħ f'sitwazzjoni diffiċli. Din l-evalwazzjoni, li hija bbażata fuq l-istess elementi bħal dawk meħuda inkunsiderazzjoni mill-BĊE, hija differenti minn dik miżmuma minn din l-istituzzjoni, mingħajr madankollu ma tistabbilixxi n-natura manifestament żbaljata tagħha.

Billi rraġunat b'dan il-mod, il-Qorti Ġenerali, minflok ma wettqet l-istħarriġ tal-iżball manifest ta' evalwazzjoni li hija għandha, issostitwixxiet l-evalwazzjoni tagħha għal dik tal-BĊE f'każ fejn din l-istituzzjoni tibbenefika madankollu minn marġni ta' diskrezzjoni wiesa'.

Barra minn hekk, fir-rigward tal-evalwazzjoni tal-Qorti Ġenerali tal-ġustifikazzjoni tal-BĊE bbażata fuq l-esperjenza tal-kriżijiet bankarji reċenti, din tal-aħħar ma stabbilixxietx kif il-kunsiderazzjonijiet li jgħidu li l-fondi ta' tfaddil irregolati ma jistgħux jiġu investiti, bid-differenza tad-depożiti viżivi, f'attiv riskjuż jew mhux likwidu huma ta' natura li juru n-natura manifestament żbaljata tal-evalwazzjoni magħmula mill-BĊE tax-xenarju ta' riskju ta' ġbid massiv li

kellu jintuża għall-analiżi tar-riskju ta' bejgħ f'sitwazzjoni diffiċli li għalih kienet esposta Crédit lyonnais. L-istess japplika fir-rigward tal-kunsiderazzjonijiet ibbażati fuq id-differenza bejn il-garanzija doppja tar-Repubblika Franċiża li jibbenefikaw minnha l-kotba tat-tfaddil irregolat u l-mekkaniżmu ta' garanzija li jirriżulta mid-Direttiva 2014/49 [5].

Minn dan il-Qorti tal-Ġustizzja tikkonkludi li l-Qorti Ġenerali annullat id-deċiżjoni kkontestata billi ssostitwixxiet l-evalwazzjoni tagħha stess tar-riskju ta' bejgħ f'sitwazzjoni diffiċli li kienet esposta għalih Crédit lyonnais, mingħajr ma stabbilixxiet kif l-evalwazzjoni tal-BĊE li tinsab f'din id-deċiżjoni f'dan ir-rigward hija vvizzjata bi żball manifest ta' evalwazzjoni. B'dan il-mod, hija qabżet il-limiti tal-istħarriġ ġudizzjarju tagħha. Barra minn hekk, kienet ukoll żbaljata meta qieset li l-BĊE kien naqas milli jwettaq l-obbligu tiegħu li jeżamina b'reqqa u b'imparzjalità l-elementi rilevanti kollha tas-sitwazzjoni inkwistjoni.

Wara l-annullament parzjali tas-sentenza appellata, **il-Qorti tal-Ġustizzja tiddeċiedi definittivament fuq ir-rikors fl-ewwel istanza.** Filwaqt li tanalizza l-argumenti mqajma minn Crédit lyonnais fl-ewwel istanza, **hija tqis li, fid-dawl tal-istħarriġ ġudizzjarju limitat li hija għandha twettaq fid-dawl tal-marġni ta' diskrezzjoni wiesa' li għandu l-BĊE f'dan il-każ, Crédit lyonnais ma rnexxilhiex turi li l-evalwazzjonijiet ta' din l-istituzzjoni, li jinsabu fid-deċiżjoni kkontestata, relatati mar-riskju ta' bejgħ f'sitwazzjoni diffiċli u mal-kwalità ta' kreditu tal-amministrazzjoni Franċiża huma manifestament żbaljati.** B'hekk hija tikkonferma d-deċiżjoni ta' rifjut tal-esklużjoni għall-finijiet tal-kalkolu tal-proporzjon tal-effett ta' lieva ta' Crédit lyonnais ta' 34 % tal-iskoperturi tiegħu fuq iċ-CDC.

NOTA: Il-Qorti tal-Ġustizzja tista' tieħu konjizzjoni ta' appell, limitat għal punti ta' liġi, minn sentenza jew minn digriet tal-Qorti Ġenerali. Bħala prinċipju, l-appell ma għandux effett sospensiv. Jekk ikun ammissibbli u fondat, il-Qorti tal-Ġustizzja tannulla d-deċiżjoni tal-Qorti Ġenerali. Fil-każ fejn il-kawża hija fi stat li tiġi deċiża, il-Qorti tal-Ġustizzja tista' hija stess taqta' l kawża b'mod definittiv. Fil-każ kuntrarju, hija għandha tibgħat lura l-kawża quddiem il-Qorti Ġenerali, li tkun marbuta bid-deċiżjoni mogħtija mill-Qorti tal-Ġustizzja fl-appell.

Dokument mhux uffiċjali għall-użu tal-mezzi tal-komunikazzjoni li ma jorbotx lill-Qorti tal-Ġustizzja.

It-test sħiħ tas-sentenza jinsab fis-sit CURIA mill-jum li fih tingħata s-sentenza

Kuntatt għall-istampa: Jacques René Zammit ✆ (+352) 4303 3355

Ritratti tal-għoti tas-sentenza huma disponibbli fuq "Europe by Satellite" ✆ (+32) 2 2964106

Ibqgħu konnessi!

[5] Direttiva 2014/49/UE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill, tas-16 ta' April 2014, dwar skemi ta' garanzija għal depożiti (ĠU 2014, L 173, p. 149).